

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 31 lipca 2015 r.

**w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o przeciwdziałaniu
marnowaniu żywności**

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności popiera i docenia inicjatywę stworzenia projektu w tym przedmiocie, jednakże odnosi się negatywnie do następujących zagadnień.

Według Krajowej Rady Sądownictwa użyte w art. 2 pkt 1 projektu ustawy sformułowanie „doskonale nadają się do spożycia i mogą być przekazywane do konsumpcji przez ludzi” jest określeniem nieostrym, mogącym powodować wątpliwości interpretacyjne. Co więcej projektodawca nie wskazuje kto miałby dokonywać oceny czy dany produkt nadaje się do spożycia i ponosić związaną z tym odpowiedzialność. Czy byłby to pracownik sklepu, pracownik organizacji pożytku publicznego czy też podmiot niezależny. Jest to o tyle ważne, że producenci żywności oznaczają produkty spożywcze zwrotami „należy spożyć do” oraz „najlepiej spożyć przed” co wiąże się z tym, że pierwsza kategoria produktów nie nadaje się do spożycia po wskazanej dacie, a druga kategoria nadaje się do spożycia, chociaż produkty te tracą swoje optymalne właściwości odżywcze.

Wątpliwości Krajowej Rady Sądownictwa budzi również rozwiązanie przewidziane w art. 3 ust. 1 projektu zobowiązujące przedsiębiorców do nieodpłatnego przekazywania marnowanej żywności organizacjom pożytku publicznego, z przeznaczeniem na cele działalności charytatywnej prowadzonej przez te organizacje. Nie doprecyzowano również jakie sankcje będzie ponosił przedsiębiorca, który nie wyrazi zgody na przekazywanie żywności odrzuconej poza łańcuch rolno-spożywczy ze względów gospodarczych, estetycznych lub z powodu zbliżającej się utraty przydatności. Jednocześnie poselski projekt ustawy nie wskazuje które z podmiotów ma ponosić odpowiedzialność za koszty transportu przekazywanej żywności.

Zdaniem Rady wątpliwość wzbudza również treść art. 3 ust. 2 w projekcie powyższej ustawy, że przedsiębiorcy prowadzący sklepy są zobowiązani zawrzeć pisemną umowę o przekazywaniu żywności z organizacją pożytku publicznego, która zgodzi się

na przyjmowanie marnowanej żywności. Zgodnie z art. 64. ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności. Projektodawca nie może narzucać przedsiębiorcom sposobu oraz miejsca przekazania żywności odrzuconej poza łańcuch rolno-spożywczy ze względów gospodarczych, estetycznych lub z powodu zbliżającej się daty utraty przydatności, gdyż przekazywana żywność stanowi jego własność. Ponadto proponowany przepis godzi w zasadę swobody zawierania umów, o czym stanowi art. 353¹ Kodeksu Cywilnego. Swoboda umów to zarówno możliwość kształtowania treści umowy jak i swoboda jej zawarcia, która obejmuje zarówno nieskrępowaną możliwość wyboru kontrahenta jak i podjęcia decyzji o zawarciu lub nie zawarciu danej umowy.

Rada zauważa również, że zarówno w projekcie jak i w jego uzasadnieniu brak jest wskazania czy nieprzekazywanie marnowanej żywności, o którym mowa w art. 5 stanowi wykroczenie czy przestępstwo. Jest to kluczowe, ponieważ inne są zasady wymierzania grzywny przewidziane w Kodeksie karnym i w Kodeksie wykroczeń. Proponowana regulacja zdaniem projektodawcy ma wprowadzić odpowiedzialność przedsiębiorców, którzy nie przestrzegaliby obowiązku przekazywania żywności na rzecz organizacji pożytku publicznego lub nie miałiby zawartej umowy z taką organizacją. W związku z powyższym, nie spełnienie obowiązku przekazania żywności bądź zawarcia umowy z organizacją pożytku publicznego może skutkować pogorszeniem sytuacji bytowej i finansowej przedsiębiorców.